



Vänsterpartiet Norrbottens Regionprogram 2026-2030

Förslag framlagt av distriktsstyrelsen 2025-11-29

Innehåll

1. Vänsterpartiets Norrbotten i framtiden

2. Vänsterpartiets grundläggande mål i regionpolitiken

3. Tillgänglig vård i hela Norrbotten

3.1 Trygg och säker vård

3.2 Jämlik vård i hela Norrbotten

3.3 Jämställd vård

3.4 Barn och ungas rätt till en jämlik och jämställd hälsa

3.5 Nära vård

3.6 Sjukhusens roll

3.7 Tandvården – en del av kroppen

4. Sammanhållen vård

4.1 Förebyggande vård

4.2 Psykisk hälsa

4.3 Hälso- och sjukvård för alla

4.4 Rehabilitering även för psykisk hälsa

5. Ett Norrbotten för alla

5.1 Ett jämställt Norrbotten

5.2 Infrastruktur och transporter

6. Levande samhällen i hela Norrbotten

6.1 Arbete och bostad för alla

6.2 Kultur och föreningsliv

6.3 Näringslivsutveckling

6.4 Klimatomställning

6.5 Miljöpåverkan

6.6 Ökad beredskap

7. Mer värde kvar i Norrbotten

7.1 Regional naturresursavgift

7.2 Norrbottens naturresurser

8. Region Norrbotten som arbetsgivare



1. Vänsterpartiets Norrbotten i framtiden

I Vänsterpartiets Norrbotten ska du kunna leva och bo med jämlika förutsättningar oavsett om du bor i tätort eller på landsbygd, vid kust eller inland. Det handlar om tillgänglighet till både offentlig och kommersiell service, kollektivtrafik och infrastruktur. I Vänsterpartiets Norrbotten ska alla ha tillgång till bra bostäder och boendemiljö, barnomsorg och skola, kultur och utbildning. Bredband och telefoni måste fungera var man än bor. Norrbotten levererar en stor del av de naturresurser som är och har varit avgörande för Sveriges ekonomiska framgång, men bara en liten del av dessa värden kommer regionen tillgodo. Delar av dessa vinster ska återföras regionalt under demokratisk kontroll för att kunna utveckla ett livskraftigt och klimatsmart Norrbotten. I Vänsterpartiets Norrbotten är vården jämlik på riktigt och tillgänglig för alla. Oavsett vem man är eller var man bor ska man kunna lita på och kunna söka sjukvård. Vi vill öka tillgängligheten inom primärvården där det första mötet oftast sker. Primärvården ska även kunna arbeta förebyggande för att minska ohälsa innan den uppstår. Det ska inte heller vara ett hinder med långa avstånd till vården som finns på många håll i Norrbotten. Vårdavgiften ska vara låg och sjukreseersättningen ska vara avståndsutjämnande. Vi vill också ge hälsocentralerna som finns i alla Norrbottens kommuner de bästa förutsättningarna att möta befolkningen utifrån de behov människor har.

2. Vänsterpartiets grundläggande mål i regionpolitiken

Vårt mål i regionpolitiken utgår från alla människors lika värde och vi kämpar för en jämlik och jämställd, geografiskt rättvis vård och service, oavsett var i länet du bor, i tätort, på landsbygd, i kust eller inland. All offentligt finansierad vård och service ska utföras i offentlig regi.

Region Norrbottens egen verksamhet, och den påverkan på den regionala utvecklingen som regionen har, ska bidra till att uppfylla målen i Agenda 2030. Speciellt beaktas målen om ökad jämlikhet och jämställdhet.

Fler behöver bli delaktiga i regionens verksamheter och utveckling för att demokratin ska utvecklas.

Region Norrbotten behöver tillföras möjligheten att påverka den fysiska planeringen. Samverkan med länets kommuner ska stärkas.

3. Tillgänglig vård i hela Norrbotten

Att ha tillgång till bästa möjliga hälsa är en mänsklig rättighet, men i dag är hälsa ojämlikt fördelad. Social utsatthet i form av fattigdom och diskriminering leder till ohälsa, och en välfungerande sjukvård räcker inte för att lösa problemet. Det är politikens uppgift att ge förutsättningar för att minska ekonomiska klyftor och skapa ett samhälle där alla får plats. Allt hänger ihop och påverkar vår hälsa.

För att få en jämlik sjukvård där maktordningar såsom samhällsklass, kön, etnisk tillhörighet, ålder, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och könsidentitet eller könsuttryck inte spelar roll, måste sjukvården utformas



för att motverka dessa strukturer. Hälso- och sjukvården ska fungera för alla i hela länet, människor ska få bra bemötande och god vård oavsett bakgrund.

3.1 Trygg och säker vård

MÅL

Region Norrbotten har en jämställd och jämlik vård med utgångspunkt för hela människan – fysiskt, psykiskt och tandvård. Regionen har också en bred och kvalitativ samverkan mellan regionen och kommunerna.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Erbjuder kroniskt sjuka och multisjuka en fast vårdkontakt som följer patienten i hela vårdkedjan inom region och kommun.
- Arbeta för förstärkt teamarbete mellan olika personalgrupper med patienten i fokus på Hälsocentraler och sjukhus.

3.2 Jämlik vård i hela Norrbotten

MÅL

Ingen i Norrbotten avstår från att söka vård på grund av för höga vårdavgifter eller för låga reseersättningar

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Arbeta för att sänka vårdavgiften och egenavgiften vid sjukresor.
- Sjukreseersättningen skall vara avståndsutjämnande

3.3 Jämställd vård

MÅL

Region Norrbotten bedriver vård som är jämställd, särskilt utifrån kvinnors hälsa. En jämställd vård för alla, oavsett könsidentitet ges i hela länet. Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Genomföra jämställdhetsanalyser inom alla områden
- Kontinuerligt ge kunskapshöjning för alla som jobbar inom vården för att kunna fånga upp våldsutsatthet, larma och bemöta våldsutsatta.
- Kontinuerligt ge en grundläggande utbildning till Region Norrbottens samtliga anställda och politiker om strukturer kring mäns våld mot kvinnor och samhällets ansvar samt spetsutbildning till de som arbetar närmast de våldsutsatta kvinnorna.
- Utveckla och utbilda för spetskompetens inom kvinnors hälsa genom hela livet.
- Säkerställa tillgången till en fungerande förstärkt kvinnosjukvård.



3.4 Barn och ungas rätt till en jämlik och jämställd hälsa

Barns rätt till bästa möjliga hälsa är fastställd i både barnkonventionen och i svensk lagstiftning. Insatser riktade mot föräldrar och barn är en grundbult i gott folkhälsoarbete då tidiga insatser är nödvändiga för att förebygga lidande och ojämlikhet i hälsa. Den psykiska ohälsan bland unga är oroväckande och måste mötas med tidiga insatser.

MÅL

Jämlik och jämställd vård till alla barn och unga

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska verka för att:

- Familjecentraler med BVC och ungdomsmottagning finnas i varje kommun.
- Barn som behöver specialistvård inte behöva vänta i årtal på utredningar eller behandling. Det är viktigt att inga barn hamnar mellan stolarna. Barn- och ungdomspsykiatrien måste ges förutsättningar att efterleva Socialstyrelsens riktlinjer för att kunna möta behoven hos barn och unga.
- En stärkt elevhälsa byggs ut. Elever ska enkelt kunna få kontakt med elevhälsan, och få likvärdig vård och stöd oavsett var i Norrbotten de bor.

3.5 Nära vård

MÅL

Hälsocentralerna i hela länet utgör basen i hälso- och sjukvården. Nära vård erbjuds länets medborgare både från hälsocentralerna och den sjukhusbaserade vården.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Förstärka glesbygdshälsocentralernas uppdrag, roll och förutsättningar.
- Erbjuder vård eller digifysisk vård där så är möjligt och lämpligt, oberoende av om den ges från hälsocentraler eller på sjukhusen.
- Införa fler filialer och servicepunkter som komplement till hälsocentralerna där behov finns.
- Utveckla ersättningsmodeller i vårdvalet så att den stimulerar till nära förstärkt primärvård.
- Vid upphandling av externa aktörer ska detta ske med LOU framför valfrihetssystem samtidigt som krav ställs på arbetsrättsliga villkor.

3.6 Sjukhusens roll

De fem sjukhusen i Norrbotten är Sunderby sjukhus, Gällivare sjukhus, Piteå sjukhus, Kalix sjukhus och Kiruna sjukhus. Sunderby sjukhus är länets kompetenscentrum för sjukvård, medan de andra sjukhusen har akutmottagningar och olika specialistfunktioner.

MÅL



De fem sjukhusen i Norrbotten har, förutom sitt områdesansvar för akutsjukvård och vårdplatser, även en egen specialitet för regionens patienter.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Identifiera och införa lämpliga verksamheter som egna länsspecialiteter för sjukhusen i länet.

3.7 Tandvården - en del av kroppen

Vi vill att tandvård ska bedrivas i offentlig regi, men så länge tandvårdsmarknaden är privatiserad måste privat och offentlig tandvård omfattas av samma krav att ta emot alla patienter.

Sedan tandvårdsmarknaden avreglerades har priserna stigit kraftigt, vilket gjort att de som tjänar minst besöker tandläkaren mer sällan eller tvingas avstå helt. Tandhälsa har alltid varit och är fortfarande en klassmarkör. Vi behöver införa ett verkligt högkostnadsskydd inom tandvården, där taket är lägre och där alla kostnader utöver taket ersätts fullt ut. Tandvård för barn, unga och äldre äldre ska vara gratis, för att säkerställa att goda vanor kan etableras tidigt i livet hos alla, oavsett plånbok.

MÅL

Alla har råd att ha bra tänder, inte bara de som kan betala dyra behandlingar. Tanderna är en del av kroppen och ingår i sjukvården och dess högkostnadsskydd. I Norrbotten finns Folktandvård i alla kommuner.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Utveckla tandvårdens arbetsuppgifter och arbeta personalfrämjande inklusive förbättra arbetsmiljön för att behålla och locka fler personal.
- Erbjuder vidareutbildning för tandvårdens personal och utvecklande arbetsuppgifter för ökat teamarbete med olika roller.
- Verka för fler utbildningsplatser till tandläkarutbildningarna.
- Verka för att en decentraliserad/ distansbaserad tandläkarutbildning, med del av utbildningen förlagd till Norrbotten, prioriteras.
- Påverka riksdag och regering så att de privata aktörerna som tar del av skattefinansierad ersättning också ska ge vård efter samma prioriteringsordning - vård efter behov.

4. Sammanhållen vård

4.1 Förebyggande vård

MÅL

Folkhälsan för hela länets invånare är förbättrad.

HUR



Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Återinföra folkhälsosamtal även för 30-åringar.
- Stärka och intensivifiera folkhälsosamtalen från 30 år och uppåt.
- Hälsosamtalen med kvinnor inkluderar reproduktiv hälsa, mental hälsa och livsstilsfaktorer inkl. graviditet, klimakteriet m.m.
- Följa upp deltagande i screeningverksamheten bland invånarna från de olika kommunerna och redovisa kommunuppdelat deltagande, avanmält deltagande samt också uteblivet deltagande från bokad tid i screeningverksamheterna årligen från 2015 och framåt.
- Analysera screeningverksamhetens deltagande och vidta åtgärder som kan bidra till mer jämlikt deltagande från invånarna från alla kommuner i screeningverksamheterna.
- Verka för utökat deltagande i screeningverksamhet.
- Verka för att kvinnor över 74 år som är oroliga för bröstcancer ska erbjudas avgiftsfri mammografi.

4.2 Psykisk hälsa

Den psykiatriska vården ska bygga på en helhetssyn av människan och så långt det går på frivillighet. Rätten att påverka sin behandling måste stå i centrum. Bästa möjliga vård för människor med allvarlig psykisk sjukdom ges vid små vårdenheter med trevlig miljö och välutbildad personal. Det behöver även finnas möjligheter till kultur, social gemenskap och meningsfull sysselsättning. Såväl psykiatri som rättspsykiatri måste ha fokus på behandling snarare än förvaring och ska drivas i offentlig regi. För att öka patientens egenmakt behöver patienterna ha rätt att kunna lägga in sig själva. Huvudansvaret för psykiatrin ska ligga på primärvården för att patienter inte ska falla mellan stolarna och att vården ser hela människan.

MÅL

Den psykiska hälsan är förbättrad

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Erbjud en fast vårdkontakt som följer patienten i hela vårdkedjan från primärvård till specialistvård inom region och kommun.
- Öka samverkan mellan region och kommun för en säker vård.
- Utveckla olika vårdformer inom eller i anslutning till psykiatrin, nya akutsjukvårdslösningar för patienter med psykisk ohälsa och/eller självmordsbenägenhet.
- Stärka Primärvårdens/hälsocentralens kompetens inom Nära vård för att möta den psykiska ohälsan. Hälsocentralen ska kunna erbjuda skyndsam möjlighet till samtalskontakt av varierat slag. När primärvården/hälsocentralen behöver annan kompetens ska samverkan ske med/vård ges genom specialistsjukvården på sjukhusen.
- Införa sprututbytesmottagning på fler enheter inom beroendevården.
- Införa sprututbytesmottagning i alla kommuner.



- 273 - Utöka utdelning av Naloxon till att omfatta fler personer/grupper inom
274 beroendevården.
275

276 **4.3 Hälso- och sjukvård för alla**

277 **MÅL**

278 Hela vårdkedjan har den kompetens och trygghet som krävs för att ge alla individer ett
279 gott bemötande samt leverera de tjänster som främjar mer jämlik och jämställd hälso-
280 och sjukvård. Alla hälsocentraler i länet är HBTQIA+ certifierade.
281

282 **HUR**

283 Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- 284 - Arbeta för att öka hbtq+-kompetensen inom hela sjukvården med start inom
285 primärvården (enligt ovanstående kriterier).
286
287

288 **4.4 Rehabilitering även för psykisk hälsa**

289 **MÅL**

290 Rehabiliteringsinsatser i Norrbotten ser till hela människan och verkar även för psykisk
291 hälsa.
292

293 **HUR**

294 Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- 295 - Förskriva Fysisk Aktivitet på Recept (FAR), Kultur på Recept (KR) samt Sociala
296 Aktiviteter på Recept (SAR).
297 - Säkerställa tillgången till en fungerande rehab/habiliteringskedjan med
298 kompetenser såsom fysioterapeuter, arbetsterapeuter, beteendevetare, logopeder,
299 rehabkoordinatorer och övriga nödvändiga yrkeskompetenser.
300 - Införa vårdkoordinatorer som hjälper patienten och samordnar vården.
301
302

303 **5. Ett Norrbotten för alla**

304
305 Alla ska kunna ta del av samhället på lika villkor. Oavsett vem du är ska du kunna leva
306 ett fullgott liv fritt från diskriminering och fördomar och kunna delta i samhället efter just
307 dina förmågor.

308 Att kunna delta i det offentliga livet är självklart för de flesta, men inte alla. Vi anser att
309 transporter, offentliga lokaler, bostäder och affärer måste förbättras så att alla människor
310 kan ta del av samhället på lika villkor.
311

312 **5.1 Ett jämställt Norrbotten**

313 **MÅL**

314 Region Norrbotten är landets mest jämställda region. Vi vill ha ett län för alla oavsett
315 vilka vi är, oavsett kön, könsidentitet, funktionsnedsättning eller ålder. Vi arbetar för att
316 motverka machokulturen så att både män och kvinnor kan leva och arbeta i Norrbotten
317



utifrån sina förutsättningar. Vi ska ha en jämställd och jämlik tillgång till vård i hela regionen. Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- Genomföra jämställdhetsanalys inom alla områden
- Framföra till regeringen krav på att en haverikommission upprättas varje gång en kvinna blir mördad och att relevanta myndigheter inklusive vården går igenom var skyddsnäten brustit.
- Framföra till regeringen krav på att en kommission inrättas med syftet att strategiskt arbeta med att förebygga mäns våld mot kvinnor.
- Använda sin roll som ansvarig för regional utveckling till att utbilda egen personal och påverka samhället till att bli mer jämställt.

MÅL

I Region Norrbotten är alla delaktiga och har förutsättningar att delta på lika villkor. Minoritetsspråken, inklusive de samiska språken, har en stark ställning. Information på webben är tillgänglig för alla – även för de med funktionsnedsättningar. Patient- och anhörigperspektivet är nödvändigt och ska utvecklas.

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- Glesbygdssäkra beslut.
- Utveckla hälso-och sjukvårdsnämnden med större ansvarsområden för att öka demokratin.
- Utveckla ungdomsdemokratin.
- Utveckla patientnämndens arbete så att fler patienter och anhöriga får stöd och hjälp och därmed uppnå målen enligt Hälso- och sjukvårdslagen. Patientnämnden ska ha ledamöter från samtliga partier i fullmäktige.
- Verka för fler dialogmöten med Norrbottens föreningar och invånare om Region Norrbottens och länets utveckling.
- Utveckla sin verksamhet, fysiskt och på webben, så att alla oavsett språk eller funktionsnedsättningar ska kunna förstå och tillgodogöra sig regionens service och tjänster.

5.2 Infrastruktur och transporter

För att möta den gröna omställningen, företag och befolkningens behov av transporter ska vi utveckla en hållbar infrastruktur. Det handlar om järnväg, kollektivtrafik, upprustade vägar, bredband och telefoni. En tillförlitlig och trygg infrastruktur är också nödvändig för en god beredskap.

MÅL

En hållbar infrastruktur som är anpassad för den gröna omställningen, företagens och befolkningens behov av transport. År 2040 är alla transporter fossilfria.



364 *HUR*

365 Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- 366 - Kräva tidigareläggning av Norrbottenregionens färdigställande.
- 367 - Arbeta med påverkansarbete för att bygga dubbelspår längs hela Malmbanan samt
- 368 ny järnväg mellan Svappavaara/Gällivare-Kaunisvaara-Kolari. Öst-västlig/kritisk
- 369 infrastruktur.
- 370 - Utveckla inlandsbanan.

371

372 *MÅL*

373 Norrbottens kollektivtrafik tillgodoser dubbelt så stort resbehov under kommande

374 mandatperiod som idag.

375

376 *HUR*

377 Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- 378 - Påverka riksdag och regering att ta fram en strategi för ökat kollektivt resande på
- 379 landet där bilen är det första alternativet
- 380 - Kraftfullt utöka finansieringen av länets kollektivtrafik.
- 381 - Införa avgiftsfria kollektivresor för barn, ungdomar och pensionärer.
- 382 - Ta ett större ansvar för planering och genomförande av kollektivtrafikplaneringen i
- 383 länet.
- 384 - Minska avgiften för kollektivresenärer.

385

386 *MÅL*

387 Bredband och telefoni finns och fungerar i hela Norrbotten.

388

389 *HUR*

390 Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- 391 - Bygga ut bredbandsnätet och telefonin för att täcka hela länet.

392

393 **6. Levande samhällen i hela Norrbotten**

394

395 För att människor ska ha ett gott liv krävs en tryggad försörjning och en god boendemiljö,

396 men också en fungerande samhällsservice och tillgång till en rik fritid, kultur och idrott.

397

398 För att möta den gröna omställningen, företagens och befolkningens behov av

399 transporter ska vi utveckla en hållbar infrastruktur. En tillförlitlig och trygg infrastruktur är

400 nödvändig för en god beredskap.

401

402 **6.1 Arbete och bostad för alla**

403

404 *MÅL*

405 I Norrbotten finns en god samverkan mellan kommunerna och regionen vad gäller länets

406 bostadsförsörjning och markanvändning (fysisk planering) och inom andra gemensamma

407 områden.

408



409 *HUR*

410 Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- 411 - Påverka riksdag och regering att införa ett statligt stöd för subvention av
- 412 provboende och flyttbidrag för att ha möjlighet att locka arbetskraft.
- 413 -Ta på sig att vara en samordnade och samverkande kraft i regionens
- 414 bostadsförsörjning och fysiska planering (enligt PBL, plan- och bygglagen).
- 415 - Hos riksdag och regering kräva finansieringsstöd för renovering och nyproduktion
- 416 av hyresrätter med rimliga hyror och klimatsmarta lösningar.
- 417 - Hos riksdag och regering kräva ekonomiskt och praktiskt stöd som behövs för den
- 418 gröna omställningen av industrin i Norrbotten, såsom en kraftigt ökad produktion och
- 419 överföringskapacitet för förnyelsebar elkraft.

420 **6.2 Kultur och föreningsliv**

421 Ett levande kultur- och föreningsliv gör våra samhällen mer attraktiva att bo i, stärker

422 gemenskapen och skapar framtidstro.

423 Vänsterpartiet vill stärka nationella minoriteters och urfolket samers rättigheter och

424 behov av skydd och rätt till språk och kultur.

425 Vi vill se en mer rättvis fördelning av stöd för både stora och små kulturbärare, oavsett

426 var i länet de finns. Att gynna det lokala kulturlivet främjar samtidigt turism och regional

427 tillväxt.

430 *MÅL*

431 Norrbotten har ett starkt kulturliv.

432 Öka kulturens betydelse i samhällsbygget.

433 Öka och utveckla kulturstödet till alla kulturella uttryck. Särskilt beakta våra nationella

434 minoriteter och urfolket samer.

436 *HUR*

437 Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- 438 - Öka kulturstödet och stödet till föreningslivet, både regionalt och lokalt.
- 439 - Utveckla Kultur på Recept (KR) inom vården.
- 440 - Öka stödet till bildningsförbund och folkhögskolor.
- 441 - Dra nytta av Kiruna som kulturhuvudstad och verka för att effekterna inkluderar
- 442 regionalt och lokalt kulturliv.

443 **6.3 Näringslivsutveckling**

444 *MÅL*

445 Norrbotten har ett jämställt, klimatsmart och hållbart näringsliv.

446 *HUR*

447 Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- 448 - Stödja företag som är klimatsmarta och hållbara.
- 449 - Stödja kvinnors företagande.
- 450 - Speciellt stödja företag på landsbygden.



- Påverka riksdag och regering att arbeta fram en statlig strategi för hur offentlig och privat samhällsservice ska finnas tillgänglig i hela landet.

MÅL

Norrbottnens livsmedelsförsörjning ska öka så att den blir livskraftig.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Stödja nya lantbruk och odlingar.
- Bevara jordbruksmark för livsmedelsförsörjning
- Öka andelen av ekologiska och närproducerade livsmedel som regionen köper in till sina verksamheter.

6.4 Klimatomställning

Utfasning av fossila bränslen är en nödvändighet för att möta klimatnödläget vi är i. Samtidigt minskas mängden avgaser och cancerframkallande partiklar vi andas in. Vi ska också minska hälso- och sjukvårdens klimatavtryck, genom exempelvis solceller på tak, utfasning av engångsartiklar och hållbara transporter.

Sjukvården måste rustas för klimatkrisen. Det kommer att krävas resurser för att öka beredskapen. Vården måste fungera även i extremväder, vid värmeböljor eller efter skyfall med översvämning.

MÅL

Region Norrbotten arbetar för att ökningen av jordens medeltemperatur hålls väl under två grader och inga nettoutsläpp av växthusgaser sker år 2045 i länet.

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- Stödja omställningen och gröna investeringar.
- Redovisa och beakta en konsekvensanalys angående koldioxidutsläpp och klimatavtryck i beslutsunderlaget inför alla beslut där så är relevant.
- Arbeta för att Region Norrbotten har noll eller negativa nettoutsläpp av klimatgaser år 2045.
- Belysa det klimatnödläge som råder. Inleda en omfattande folkbildningskampanj med fokus på klimatfrågan.
- Ge förutsättningar och resurser att arbeta för minskade utsläpp i alla Region Norrbottens nämnder, förvaltningar och helägda bolag.
- Bjuda in allmänheten till regelbunden information och dialog om vad Region Norrbotten gör för att minska klimatutsläppen.
- Bjuda in till samverkan med Norrbottens alla organisationer, kommuner och företag för att tillsammans kunna ta nödvändiga steg i klimatomställningen.
- Arbeta för effektivare och hållbar energianvändning inom regionens verksamheter.
- Minska hälso- och sjukvårdens klimatavtryck, genom exempelvis solceller på tak, utfasning av engångsartiklar och arbeta för hållbara transporter.



6.5 Miljöpåverkan

MÅL

Region Norrbottens miljöpåverkan från den egna verksamheten är minimal.

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- Minska användandet av plast inom samtliga verksamhetsområden.
- Minska utsläpp av skadliga ämnen och partiklar.

6.6 Ökad beredskap

Under de senaste årtiondena har den stabilitet och robusthet som funnits inom samhällets infrastruktur rationaliserats bort i syfte att göra besparingar. Effekterna blev tydliga när pandemin kom och distributionskanalerna för utrustning, material och tjänster inte längre fungerade.

I uppbyggnaden av beredskapen är det viktigt att inte glömma att bygga upp samhällets förmåga att möta kriser och katastrofer.

Att arbeta för ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart Norrbotten bidrar till den gröna omställningen och om det samtidigt görs genomtänkt ökas samhällets förmåga att möta det som ligger utanför det vanliga. Behovet av omställning blir än tydligare då effekterna av klimatförändringar riskerar samhällets förmåga att upprätthålla grundläggande funktioner, eller gör dem betydligt mer kostsamma.

MÅL

Region Norrbotten är förberedd för eventuella påverkansförsök, naturkatastrofer, pandemier eller i värsta fall krig

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- Bygga upp ett robust system som klarar brist på läkemedel eller sjukvårdsutrustning motsvarande tre månaders förbrukning
- Säkerställa tillgång till intensivvårdsplatser
- Rusta sjukvården för klimatförändringar. Vården måste fungera även i extremväder.

7. Mer värde kvar i Norrbotten

Norrbotten levererar en stor del av de naturresurser som är och har varit avgörande för Sveriges ekonomiska framgång, men bara en liten del av dessa värden kommer regionen till godo. Det sker samtidigt som den offentliga verksamheten brottas med personalbrist, nedskärningar och att erbjuda invånarna goda livsvillkor.

7.1 Regional naturresursavgift



546 MÅL
547 Norrbotten är ett län rikt på naturresurser. Utvinning och förädling av dessa kommer
548 länet till del.

549
550 HUR
551 Vänsterpartiets region Norrbotten ska:
552 - Påverka riksdag och regering så att:
553 - fastighetsskatten för elproducerande fastigheter stannar lokalt.
554 - 5 öre/producerad kWh stannar i länet via energiskatten och fördelas enligt
555 modellen 70% till kommunerna och 30% till regionen.
556 - mineralersättningen höjs så att den kan användas för kommunala och regionala
557 behov
558 - beskattning av försäljning av skog sker där fastigheten finns.
559 - Fördela sin del av vinsterna för att stärka sjukvård, kultur- och föreningsliv och
560 infrastruktur i hela länet.

561 562 **7.2 Norrbottens naturresurser**

563
564 MÅL
565 Norrbottens natur, skogar och vatten nyttjas så att den biologiska mångfalden skyddas.

566
567 HUR
568 Vänsterpartiets region Norrbotten ska:
569 - Stödja projekt för att återställa våtmarker, vattendrag och naturliga fiskevägar utan
570 att tredje part drabbas (som t.ex. enskilda vattentäkter)
571 - Stödja arbete med att inventera den biologiska mångfalden i skogarna samt stötta
572 skogsbruk som tar hänsyn till denna.
573 - Hitta modell för kompensation av besöksnäringens överutnyttjande av
574 allemansrätten
575 - Arbeta för att förbjuda nöjesflygning med helikopter i fjällen

576 577 **8. Region Norrbotten som arbetsgivare**

578
579 Som många andra verksamheter står Region Norrbotten inför en stor utmaning när det
580 gäller kompetensförsörjning. Att vara en attraktiv arbetsgivare dit folk väljer att söka sig
581 och där befintlig personal vill stanna, är en avgörande framgångsfaktor. Bra löner, god
582 arbetsmiljö, ökad personaltäthet, arbetsplatsdemokrati och möjlighet till utveckling i
583 jobbet behövs för att de anställda ska trivas och må bra på jobbet. Det bidrar även till att
584 behålla personal och rekrytera ny.

585
586 MÅL
587 Region Norrbotten, länets näst största arbetsgivare, fyller en betydelsefull roll genom att
588 vara förebild vad gäller alla människors möjlighet till meningsfulla arbetsuppgifter.

589
590 HUR



- 591 Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:
592 - Anställa medarbetare med olika funktionsvarianter och också ha avtal med
593 arbetsintegrerade sociala företag för att på olika sätt erbjuda människor att arbeta
594 100% av sin förmåga.
595
- 596 MÅL
597 Region Norrbotten inför arbetstidsförkortning.
598
- 599 HUR
600 Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:
601 - Identifiera verksamheter och påbörja arbetstidsförkortning där så är möjligt.
602
- 603 MÅL
604 Region Norrbotten ger medarbetare som arbetat länge möjlighet att förmedla sin
605 upparbetade erfarenhet, handlag och tysta kunskap till kollegor – samtidigt som de är
606 kvar i sin yrkesverksamhet längre.
607
- 608 HUR
609 Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:
610 - Ge alla medarbetare över 62 år möjlighet till förkortad arbetstid och
611 kompetensöverföringsuppdrag i form av: 100% lön, 80 % arbetstid varav 20%
612 mentorskap.
613
- 614 MÅL
615 Region Norrbotten har jämställda och jämlika arbetsvillkor för alla personalgrupper.
616
- 617 HUR
618 Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:
619 - Genomföra kartläggning av anställningsvillkoren bland alla personalkategorier för
620 att synliggöra och identifiera förekomst av ojämlikhet och ojämställdhet.
621 - Starta ett förändringsarbete för fortsatta eller ökade jämlika och jämställda
622 arbetsvillkor i verksamheten.
623 - Möjliggöra för fler att utbilda och/eller vidareutbilda sig.
624 - Arbeta för ökning av antalet utbildningsplatser inom folkhögskolan, den kommunala
625 vuxenutbildningen m.fl.
626 - Införa kultur som friskvård.